

v H. za účelem zjištění totožnosti a zjistil v rozsudečném nález — slovy, že obžalovaný je vinen, že se zprotivil osobě v § 68 tr. zák. jmenované, též, že stěžovatel to seznal a věděl. S hlediska čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř. dovozuje stížnost, že tento zmatek je dán tím, že nalézací soud shledal v činnosti stěžovatelově skutkovou podstatu §§ 81 a 320 lit. e) tr. zák., aniž bylo dokázáno, že stěžovateli byla povědoma úřední povaha svědka Antonína F-a. Stížnost nedbá takto opačného skutkového zjištění nalézacího soudu o zjištěném úmyslu a vědomí pachatelově, a není proto provedena po zákonu. Jen mimochodem budiž podotčeno, že postup svědka Antonína F-a odpovídal platným předpisům. Příslušníci dřívější finanční stráže jsou povinni, konati službu vnitrozemskou dle předpisů pro důchodkovou kontrolu (§ 10 vládního nařízení ze dne 17. srpna 1920, čís. 40 sb. z. a n.), tedy zejména odkrývati a zamezovati přestupky důchodkové (§ 1 čís. 3 vládního nařízení ze dne 4. března 1920, čís. 157 sb. z. a n.); služba důchodkové kontroly koná se v obleku občanském, dlužno však vykázati se úřední legitimací (§ 7 zákona ze dne 12. prosince 1919, čís. 28 sb. z. a n. z roku 1920) a to úřední legitimací, upravenou dle § 8 nařízení č. 157/20, jakou byla právě legitimace Antonína F-a.

Pochybenou jest i konečná námitka, že tu není skutkové podstaty § 320 lit. e) tr. zák., ježto svědek F. byl ve výkonu úředního jednání trestního. Neboť ustanovení § 320 lit. e) tr. zák. nevztahuje se sice na nepravdivá udání osoby, proti níž koná se vyšetřování trestní; tímto jest však výhradně vyšetřování pro činy, příslušející pravomoci soudní; proti stěžovateli zakročil svědek F. — nikoliv soudce — pro podezření podloudného dovozu kuřiva, tedy pro přestupek důchodkový; na trestní řízení důchodkové nevztahují se však zvláštní ustanovení, ku kterýmž § 320 lit. e) poukazuje slovy »mimo případ trestního soudního vyšetřování, pro který jsou vydány zvláštní předpisy zákonné«.

Čís. 792.

Jest zmatkem dle § 281 čís. 9 c) a 10 tr. ř., nepodřadil-li nalézací soud skutek obžalovaného správnému trestnímu ustanovení s odůvodněním, že obžaloba zněla na jiný, mírnější trestný čin.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1922, Kr I 883/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 16. dubna 1921, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 98 lit. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným zločinem veřejného násilí dle § 83 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 9 a), c), 10 správně jen 9 c) a 10 § 281 tr. ř. Nalézací soud zjistil, že obžalovaný Jaroslav K. vnikl s jinými ještě spolupachateli, tedy s více lidmi sebranými, vypáčil

domovní dvěře u vily stavitele Václava Z. do bytu O-vých a že tam vyzval Annu O-vou, aby mu otevřela všechny skříně a, když jednu otevřít nemohla, že hrozil, že ji rozbije, a vyzýval O-vou, aby se vystěhovala, jinak, že jim vše vyhází. Správně uznal soud nalézací, že toto jednání obžalovaného naplňuje objektivní skutkovou podstatu zločinu dle § 83 tr. zák. — totiž rušení míru domovního, — poukávav na to, že K. vnikl s více lidmi sebranými do bytu O-vých násilně s opomenutím vrchnosti, a že tam vykonal násilí na osobě domácí, totiž Anně O-vé, donutiv ji pohrůzkou, že zotvírala svoje skříně. Po stránce subjektivní zjistil soud, že všichni obžalovaní, tudíž také Jaroslav K. vnikli do bytu O-vých za tím účelem, tedy v úmyslu, aby tam vykonalí násilí, a to, aby donutili Boženu O-vou k určitému jednání — odprošení manželky Z-ovy a zanechání dalšího styku se Z-em. Přes to neuznal první soud obžalovaného vinným zločinem, dle § 83 tr. zák., nýbrž méně trestným zločinem dle § 98 a) tr. zák., odůvodniv své stanovisko tím, že zde není obžaloby pro zločin dle § 83 tr. zák., ježto bylo žalováno pouze pro zločin vydírání. Tímto výrokem o otázce, chybí-li zde obžaloba dle zákona potřebná, porušil soud zákon v ustanovení § 262 tr. ř. a zavinil zmatečnost rozsudku dle čís. 9 c) § 281 tr. ř. Předmětem obžaloby je trestný čin, nikoli právní kvalifikace. Dle § 262 tr. ř. není nalézací soud vázán právním podřaděním, vysloveným v obžalobě. Shledá-li, že děj žalobní ve spojení s okolnostmi, vyšetřými na jevo při hlavním přelíčení, pokud se jimi totožnost činu žalobního nemění, zakládají jiný trestný čin, než jaký označuje obžaloba, jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen rozhodnouti dle svého právního přesvědčení, odchýlného od obžaloby. Podmínkou je pouze, že čin nenáleží před porotu. Také má soud dříve vyslechnouti strany a rozhodnouti o případném návrhu odročovacím. Případné opomenutí tohoto slyšení není ohroženo zmatečností ani v § 281 ani v 262 tr. ř. Svolení obžalovaného není třeba ani v tom případě, jde-li o podřadění pod přísnější trestní zákon. Samo sebou se rozumí, že není třeba rozšíření obžaloby, které předpisuje § 263 tr. ř. jen v tom případě, když se vyskytne obvinění pro nový trestný čin za hlavního přelíčení, nikoliv také v případě § 262 tr. ř., o který zde jde. V tomto případě, kde žalobní děj zůstal i po hlavním přelíčení zcela nezměněn, kde nebylo třeba vzhledem k novému (správnému) právnímu stanovisku žádného doplnění řízení a všechny předpoklady § 262 tr. ř. zde byly, měl soud při správném výkladu zákona uznati obžalovaného vinným zločinem dle § 83 tr. zák., jehož objektivní i subjektivní podstatu přijímá za prokázanu, bez ohledu na to, jak posoudila žalobní děj obžaloba. Okolnost, zdůrazněná prvním soudem, že zločin dle § 83 tr. zák. jest ohrožen přísnějším trestem, než zločin vydírání, není tomuto postupu na závadu, poněvadž zákon omezuje v § 262 tr. ř. soud pouze ohledně činů, náležejících před porotu, dává mu jinak co do právního posouzení skutečností žalobních úplnou volnost. Nesprávným výkladem zákona byl však čin obžalovaného podřízen pod ustanovení, jehož použito býti nemělo a rozsudek se stal zmatečným také dle čís. 10 § 281 tr. ř. Poněvadž zjištění prvního soudu dovolují, aby obě závady byly odstraněny soudem zrušovacím, bylo rozhodnuto ve věci samé a obžalovaný uznán vinným zločinem dle § 83 tr. zák., jehož skutkovou podstatu po objektivní i subjektivní podstatě rozsudek bezvadně zjišťuje.